

ROMÂNUL

ORGANAL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC DIN JUD. ARAD

In căutarea platformei

Guvernul dlui Guță Tătărescu e în căutare. E ceva neobișnuit la un guvern care de mai bine de 2 ani găsește, fără multă spargere de cap, tot ce-i dorește inima, tot ce-i cere interesul. A găsit pretexte cari să-i justifice guvernarea, căci faptele sale nu-l îndreptățeau să rămână; a găsit justificări, de-atâtea ori, ca să prelungească măsurile excepționale; a descoperit, numai pentru a-și prelungi stăpânirea, o grupare politică pe care a susținut-o în alegerile *parțiale în ciuda* intereselor politice de ordin intern și extern; a căutat și-a găsit mijloace potrivite — și ce potrivite! — să stoarcă sub formă de impozit, ultima picătură de sânge din trupul istovit al contribuabilului; a găsit că trebuie să mai stea la cârma țării pentru că Italia se războiește cu Abisinia, pentru că trupele lui Hitler au intrat în Renania, călcând pactul dela Locarno; a inventat motive, care de care mai fantastice, spre a-și prelungi o agonie, pe care ar fi putut-o evita, dacă s'ar fi retras la timp, ca valerește, recunoscând că nu dispune de suficiente surse ca să salveze vechile și bunele prietenii cu marii noștri aliați.

Iată-l acum căutând, dibuind înfrigurat în obscurul său arsenal ca să găsească o platformă onorabilă de retragere. Ș'o să-i fie greu. La toate s'a gândit acest guvern, numai la un singur lucru nu. A uitat că orice guvernare pe pământ va avea un sfârșit. A uitat să se 'ngrijească de o ușiță prin care să evadeze din fața răspunderilor istorice. A ajuns guvernul d-lui Tătărescu ca omul din poveste, care a sărit de pe pod în apă, crezând că-i va fi ușor să se mențină la suprafață dacă până și puii de rață reușesc să facă asta. Și s'a scufundat.

E deplorabilă situația în care a ajuns acest guvern, ce a săvârșit atâtea minunății și, acum nu-și poate salva obra-

Frați Țărani!

Nu este multă vreme o să fiți chemați la vot, pentru ca să alegeți un deputat, în locul d-lui Mărcuș, care a trecut cenzor la Banca Națională. Conducerea liberală din loc a hotărât că această alegere să se țină la 29 Martie. Ori cum socoteala fără birtaș cam de regulă este greșită, s-a întâmplat și de data aceasta la fel. Adică d-lor când au ajuns la această hotărâre nu cunoșteau rezultatele dela Mehedinți și Hunedoara. Ba din contră, făcând ei frație de cruce cu cei ce sunt cu crucea dracului pe mână, sperând să iasă învingători. Ori s'a întâmplat contrarul, căci și într'un loc și în celălalt le-am tras o bătaie soră cu moartea. Și acum, guvern, gogo-cuziști și cu toată adunătura lor de derbedei, deși cuprinși de groază s'ar putea că sperând în blândețea și cumințenia țărănimii arădane să încerce a-și măsura puterile cu noi încă odată. Zic s'ar putea, deși tare nu-mi vine a crede. Dar dacă totuși n'au prins minte din cele pățite la Hunedoara și Mehedinți, apoi să poștească la Arad.

Voi, cei de pe văile Crișurilor și a Mureșului, cu cei din luncă și podgorii împreună cu falnicii țărani de pe graniță veți ști să reinviați trecutul. Și cum în vremea ungurească înghețându-vă sumanele în spate și înfruntând urgia jandarmilor unguri ați dus steagul naționalismului întotdeauna la biruință, și de data aceasta veți ști să arătați celor rătăciți că aci nu poate fi decât o voință și o dreptate și anume: **Voința Națională și Dreptatea Țărănească!**

Frați țărani! Aduceți-vă aminte de 1925, și atunci erau la putere, și, s'au făcut primele alegeri pentru Camerele Agricole. Lista noastră era condusă de d. Dr. Iustin Marșieu și a reperțat o strălucită învingere împotriva listei liberale, în capul căreia era generalul Văitoianu, președintele liberalilor arădani pe atunci.

La fel s'a desfășurat lupta și alegerile din 1926 sub guvernul Averescu-Goldiș, când dacă nu ni se furau voturile la secțiile Zărând, Pecica, Vârfuri, Ineu și Târnova, guvernul ar fi fost înfrânt.

De data aceasta sperăm să avem fericirea de a lupta pentru cel mai de seamă om al Ardealului și al țării. Se prea poate ca dl. Iuliu Maniu va fi candidatul nostru la Arad.

Sus frunțile deci fraților! Avem o sfântă datorie de împlinit. Să ne facem toți ca apostolii lui Hristos. Și nu cu băta și revolverul, ci cu cuvânt de frate de dureri și suferințe să-i trezim pe toți din somnul rătăcirilor, pentru ca ducând steagul țărănismului la biruință să refacem faima și frumosul renume al țărănimii **Arădane...**

zul. Ar vrea să plece. Nu-și găsește un motiv demn.

Și nu-l va găsi, căci marea lui vină i-a fost incapacitatea. Ori, asta n'o va recunoaște d. Tătărescu niciodată.

Trudă inutilă această căutare de platformă. Guvernul de tristă memorie, care s'a cramponat timp de 2 ani la

putere, va fi alungat de indignarea națiunii și de întristarea regească, care i-a avansat încrederea, fără să se fi învrednicit de ea.

Aceasta este soarta acelor cari n'au știut să aprecieze voința națională și să onoreze încrederea regală.

D. Goga la Arad

Dumineca trecută, în 15 Martie d. **Octavian Goga**, a vorbit în sala Palatului Cultural, din Arad, în fața unui popor imens, format mai ales din tinerime.

A venit lumea să vadă cum arată poetul care a aruncat pana și a luat ghioaga de dictator a la Hitler. Dar, vai! Au fost doi desiluzionați în ziua aceea.

Deoparte d-l Goga, care influențat de atâtea lume prezentă, a ținut mai mult o conferință politică, prin care a vrut să arate că România a fost condusă de netrebnci până acum și că, numai d-sa — care se gândește din tinerete la „**Statul Național**” va aduce îndreptarea relelor din țară. Iar de cealaltă parte poporul prezent, plictisit că auzea prea multe vorbe ieftine de târg, din alea eari pot fi spuse de orice năimit, în fața unor alegători turmentați.

D. Goga aștepta artistic un succes enorm, cu aplauze furtunoase, flori și strigăte naționale și, poate o purtare în triumf. Dar n'a fost nimic. Cei câțiva „gardisti” din sală nu-l aplaudau: unii, geloși că le ciunțește gogoșa națională, iar alții prea bucuroși că și Goga este — așa zicând — de aceeaș părere cu ei.

Aplaudau doar câți-va „gogo-cuziști” pe margini și, deabia câți-va elevi cari se pricepeau de-acasă la chestiuni politice. O elevă de lângă mine, după ce termina cu aplaudatul, striga destul de tare pentru cei din jur: **„Vorbește! De ce nu lace la „Mica”, unde este el președinte, ceiace spune?...”**

Iar fică a unui cunoscut medic din localitate o înghiontea zicându-i: „Taci, că te-aude!” și aplaudau frementic pasagiile naționaliste și mai ales antisemite.

Asistența, plictisită că aude și dela Goga tot bălăcăreală politică, nu s'a înviorat nici când liricul nostru Hitler, a proclamat dictatura zicând: **populația minoritară nu poate fi încadrată în Statul Național, decât prin formula de autoritate.**

Aceasta a fost succesul „stâncii” gogiste, pornită pe dictatură de frica „nisipului pe care-l poartă vântul”.

Trebuie să recunoaștem însă că unele constatări ale Dni Goga sunt adevărate. A spus multe adevăruri cari stau în picioare, dar insuccesul dsale se datorează lipsei de potrivire în ceiace spune și ceiace face.

Di Goga a apărut într'o postură de nesinceritate.

D. Goga a înghițit conștient hapul insuccesului dela Arad. Asistența însăși a observat că liricul dictator este nemulțumit, atât de nemulțumit că s'a vădit în încheierea vorbirii sale: nenaturală și lipsită de entuziasm.

Ion D. Ungreanu

Apel la Tineret'

Iubit tineret, naționalismul cerut de noi generațiilor pe care se va rezema statul de mâine, este un naționalism mai greu ca acel pe care vi-l recomandă d-nii Cuza și Goga.

Naționalismul viu și adevărat este cel ce se înfățișază în fapte, în creație, cei ce sunteți ucenici și calfe.

Și vă mai cerem și altceva, pentru că sunteți tineri luminați:

Munciți și pentru Dv., munciți și pentru cei rămași în întuneric și sărăcie.

Duceți-vă în mijlocul satelor, cu făclia aprinsă: „Veniți să primiți lumină“.

Partidul național-țărănesc are în programul său întrebuintarea intelectualilor pentru stingerea grabnică a întunecului — utilizarea tehnicienilor și a brațelor încrucișate prin mari lucrări de utilitate națională. Nu vom avea atâtea cărțurari buni și tehnicieni buni, cât va fi de lucru.

Dar la acest program trebuie adăugat; interesul cercetării, și entuziasmul lucrului pe care le cerem tineretului țării. Numai cu cei vrednici, se va putea împlini programul ridicării țărânimii, programul ridicării românimeii programul ridicării Țării și Statului.

Cei care așteaptă locuri de a găta dela Stat, pe baza actului de naștere, incapabili de muncă pozitivă, n'au ce căuta în rîndurile noastre.

Nouă ne trebuie tineri muncitori și cinstiți care realizează naționalismul în munca creatoare pentru ei și părinții lor, nu în fraze sfârtoare, nu în cioburi de geamuri și capete sfărâmate cu ghioaga.

Nu vă lăsați ademeniți de cei ce au lăsat jale și prăpăd pe unde au trecut și se refugiază la bătrânețe în tineret, exploatăndu-i virginitatea sufletească.

Nu vă lăsați nici înfricoșați de cei ce-și arată puterea — nu în tăiușul inteligenții, — ci în mânuirea ciomagului.

Ărmătura voastră cea puternică, aceea cu care rămâneți în viață, este inteligența, voința, caracterul.

Dacă îndrăzneala gălăgia împotriva noastră va crește vom ști să-i opunem și altfel de arme, de acelea pe care singură dovedește a le înțelege.

Nu v'am chemat să vă vorbesc de astfel de lucruri.

Și este dureros să se pomenească de ele, aici în România, tocmai când în țările civilizate ca Franța, ligile cu caracter paramilitar se desființează. Vom rămâne pe teren legal — până vom fi scoși din lege.

Dar când vom fi scoși, vom ști să ne apărăm.

Cultivați curajul.

Dar puneți-l totdeauna în serviciul naționalismului constructiv — cugetând, studiind și muncind pentru ridicarea voastră și a părinților voștri.

Așa veți ridica Nația românească.

*) „Din Frontul Țărănesc“ — Tutova No. 1.

Ion Mihalache

Răsplata noastră

Primim scrisori din toate părțile, suntem cercetați de către cetitori și partizani politici. Scrisorile ne vin din partea acelor cari vor să se înscrie în rândurile abonaților noștri Cuvântul scris și graiul viu, al acelor cari ne cercetează, sunt încurajări și laude pentru felul cum redactăm ziarul nostru.

Dacă ne-am propus, dela început, să facem educație cetățenească și să răspândim crezul „statului țărănesc“, din scrisorile ce le primim și din convorbirile, ce le avem cu prietenii noștri, rezultă că scopul este atins.

Se 'ntâmplă adesea că unii dintre cetitorii noștri nu primesc ziarul sau îl primesc cu oarecare întârziere. Reclamația a și intrat la administrația noastră. Ni se spune textual: „*Abia așteptăm ROMÂNUL ca să-l cetim dela prima până la ultima literă și el n'a sosit încă*“. Suntem îndemnați să-l trimitem regulat și ni se indică noi persoane cari doresc să-l aboneze.

Nu-l trimitem decât prietenilor politici și acelor cari ni-l cer expres printr'o carte poștală sau scrisoare. Astfel de cereri ne vin din toate părțile.

Toate acestea ne încurajează, toate acestea sunt pentru noi cea mai bună răsplată.

Înțelegem că ziarul nostru este cetit mai bucuros decât oricare alt ziar din Arad, căci scrisul nostru este cinstit, corect, spusele noastre se întemeiază pe adevăr, iar cuvinte

noastre sunt măsurate. Noi ocolim vorba violentă, amenințarea și cuvintele de injurie. Cuvântul tipărit trebuie să fie decent și instructiv, mai cu seamă atunci când este scris pentru lumea de la sate. Această lume vrea să primească lumina învățăturii de la orașe și nicidecum îndemnuri la rele. Noi vrem bună-înțelegere între oameni, iar nu ură. Noi trimitem cetitorilor noștri sentimente și gânduri cinstite, exprimate într'un limbaj cinstit și demn. Ziarul nostru este scris de oameni de cultură, cari, pedesupra, mai au și idealul de a contribui, zi de zi, la culturalizarea țărânimii noastre.

Aceasta explică de ce ziarul nostru este căutat și cetit cu plăcere de oameni cu gânduri curate, cum sunt și gândurile noastre.

Noi ne socotim pe deplin răsplătiți prin această apreciere a muncii noastre.

Atragem însă atențiunea cetitorilor noștri că scoaterea ziarului ne costă bani. Fonduri n'avem.

Noi ne facem datoria scriind și răspândind vorbe de bun îndemn. Atragem atențiunea abonaților noștri că și ei au datoria să ne susțină, satisfăcând obligațiunii de a-și achita abonamentul și de a câștiga noi abonați, așa cum fac mulți dintre ei.

Achitați abonamentul!

Alte panamale sub guvernarea liberală

Jafurile în averea Statului se țin lanț. Și e de pomina cum țara mai poate suporta acest regim al tuturor nenorocirilor.

Panamaua Obrocea

Ziarul Universul ne aduce o știre nouă, prin care ne descoperă o altă fraudă de câteva milioane lei săvârșită de un fost funcționar al Băncii Naționale:

„Banca Națională a României a adresat Vineri parchetului o reclamațiune de o extremă gravitate, ce desvăluie încă un aspect al fraudelor și traficului ce s'a operat la adăpostul legii de-vezelor.

Institutul de emisiune denunță, anume, pe fostul său funcționar, dela serviciul viramentelor, D. Obrocea, că printr'un cufezător dar savant sistem de măsluirea actelor de transfer, a reușit să-l păgubească cu vreo 35 mii lire sterline (adunând astfel, din șperțuri, beneficii copioase ce i-au permis să lanseze — în fovărășie cu alt capitalist — un bar pretențios în centrul orașului („Moara Roșie“).

Sistemul a funcționat îndelung.

Cercetările imediate ce s'au făcut au identificat, până acum, că au beneficiat — între altele, următoarele firme: Reich, Kamerling P., Industria Lânei, Buhuși, Adma, ș. a.

Ancheta judiciară s'a început de îndată și e condusă personal de d. prim procuror Al. Procop Dumitrescu.

Panamaua Albinari

Se știe că nici pădurile statului n'au fost scutite de omida liberală care pustiește totul. În afară de jafurile mărunte care se exercită la fiecare ocol sau regiune silvică din țară — de multe ori din ordin înalt — se dau și lovituri în stil mare, cum este cea dela Albinari în care este amestecat dl Aurel Bentoiu subsecretar de stat (Ministru) la Justiție; acela care acuza part. Naț. în cercetările cu Skoda.

Decăderea liberală este așa de mare încât unii dintre ei nu mai pot suferi acest regim de jaf pe care îl denunță opiniei publice. Afacerea Bentoiu-Albinari a fost denunțată Camerei de către deputatul liberal d. Al Popescu-Necșești, la care dl Bentoiu răspunde că n'a avut nici un amestec acolo. Adevărul e altul.

Ziarul „Dreptatea“ publică acte oficiale care dezminț toată afirmația d-lui Bentoiu că n'ar avea nici un amestec în această urâtă afacere.

Dreptatea publică raportul nr. 303/934, semnat de d. inspector Al. Butoiu și adresat direcțiunii silvice București, în care între altele se spune următoarele:

„Suntem precis informați că d. deputat Aurelian Bentoiu intervine și stăruie la minister pentru admiterea tranzacției. Chestiunea a rămas să fie studiată de d. ministru Sassu, împreună cu d. deputat Bentoiu.

„După cum v'am comunicat prin referatul nr. 204934, d. Bentoiu

are de primit dela moșnenii Albinari suma de Un milion Lei, deci d-sa este interesat în această chestiune.

„Vă rugăm a interveni la C. A. P. S. cerând să informeze pe d. ministru Sassu asupra chestiunii moșnenilor Albinari.

„Pentru orice lămuriri stăm la dispoziția C. A. P. S-ului și a d-lui ministru al agriculturii și domeniilor“. „Dreptatea“ publică și actul de partaj intervenit între preținșii moșneni Albinari, act autentificat de trib. Prahova s. I la 17 Aprilie 1934 sub nr. 2422 transcris la nr. 3650/934. În acest act de partaj se prevede că în cazul când statul acceptă tranzacția, moșnenii Albinari vor avea să plătească următoarele sume:

„D-lui Aurelian Bentoiu, avocat, deputat, lei 1.000.000.

Ștefan Ciocârdel, avocat, lei 200.000.

Dragoș Boldiu, lei 500.000, etc. etc.

Prin acel act de partaj, voluntar, moșnenii Albinari s'au obligat să vândă cele două păduri ale statului și din suma ce va rezulta să dea celor 7 mandatarii pe cari i-a impunerificat cu vânzarea și cărora le-a atribuit și suprafața de 2965 ha. pădure încă 1—3 din prețul vânzării. În acelaș timp prin actul de concesiune și arendare autentificat de judecătoria Podenii-Vechi la nr. 22—III 1913 transcris special petrolier nr. 1454—1913, întreg subsolul moșiei Albinari s'a concesiionat d-lui C. D. Vasilescu-Popa.

Cu privire la acest act, direcția V regională silvică București, prin Raportul nr. 2347 din 11 Mai 1934 arată următoarele:

„Din aceste cifre se vede că obștea moșnenilor Albinari este numai un paravan, pentru o serie de persoane care caută pe toate căile să-și însușească averea statului, cele două păduri citate mai sus, în suprafața de 734 ha., bine înțeles dacă ar reuși să înșele buna credință a conducătorilor ministerului Agriculturii și Domeniilor“.

Accentuăm încă odată că s'au mai fi făcut jafuri în țara noastră căci pădure fără uscături nu există dar, ca aceste jafuri să pornească dela Miniștri, președinți de Senaț etc, nu s'a mai pomenit decât sub guvernul Tătărescu. **

Către toți șefii de sectoare!

Domnii șefi de sectoare sunt din nou invitați să se ocupe intensiv de reorganizarea organizațiilor locale în sensul Art. 8 și 9 a Statutului votat în 4 și 5 Februarie 1935. Procesele verbale ale organizațiilor definitiv constituite se vor înainta secretariatului în timp cel mai scurt posibil. (Adresa: C. A. Teodorescu, Arad, str. Goldiș No. 6.)

Agitația din sânul viticultorilor

De o vreme încoace lumea viticultorilor, proprietari de vie și producători de vin, se agită mereu. Pe de o parte datorită măsurilor luate de guvern în privința plantării hibridilor, direct producători, pe de cealaltă parte datorită faptului că ei, viticultorii, sunt expuși la fel și fel de speculațiuni și în special sunt exploatați de către fabricile de piatră vânăță.

În această tristă poveste cu piatră vânăță intră cu un rol destul de important, ba s'ar putea spune că este unicul vinovat, însăși guvernul prin ministerul de agricultură.

Relatând faptele se va putea stabili vinovăția, fie că este a proprietarilor de vie, fie că este a ministerului respectiv.

Se știe că în țară sunt în total trei fabrici de piatră vânăță: Una a statului la Zlatna, una la Baia-mare și a treia la Fernezei.

Aceste trei fabrici, în consecință și fabrica statului, s'au „cartelat“.

Este cunoscută măsura guvernului de a fi interzis plantarea de noi vie, indiferent dacă sunt direct producătoare sau altoite, deci vițe nobile. Această măsură a fost justificată prin starea deplorabilă în care se află viticultura la noi. Fără a insista prea mult la acest capitol suntem nevoiți să arătăm verde că viticultura este falimentară. Am ajuns să vedem proprietarii nevoiți să-și vândă produsul, vinul, cu 2—3 lei kgr-ul.

Guvernul a intervenit ca să salveze pe viticultori. A interzis plantarea de noi vițe. Lucru vrednic de toată lauda, dacă, bineînțeles, aceasta era singura măsură salvatoare.

Ce se întâmplă pe de cealaltă parte? Același guvern intră în cartel cu fabrica de sulfat de cupru, iar cartelul, ca toate tovărășiile de exploatare, hotărăște urcarea prețului la piatră vânăță. Deci, statul sare în ajutorul proprietarilor de vie, interzicând noi plantații, pe de o parte, iar pe de altă parte statul, guvernul, urcă prețul la piatră vânăță.

Cine sunt beneficiarii de pe urma interzicerii noilor plantațiuni, nu știm, dar știm că tot aceia sunt și beneficiarii urcării prețului la sulfatul de cupru.

Prețul urcat al petrei vinete este de lei 18 k-gramul. Asta înseamnă că prețul are să se urce până la 20 lei de kgr., până ce marfa ajunge în mâna viticultorului.

Dacă Camerele Agricole nu vor interveni la timp și încă energic măsura rămâne valabilă, iar viticultura lovită.

Până în 1934 piatră vânăță era fabricată numai de cele două fabrici evreești din Baia-mare și Fernezei.

Pe vremea aceia sulfatul se vindea la prețul de 14.50 kgr.

În anul 1935 Camerele Agricole primeau piatră dela minister la prețul de 15.50 un kgr. Dar același minister punea condițiunea și lua declarație dela președintele fiecărei camere, care trebuia să garanteze cu întreaga sa avere, prin care acesta se obliga să nu vândă piatră mai ieftin decât acest preț de 15.50 lei un kgr.

Ce rezultă de aci? Până evreii dețineau exclusivitatea fabricării sulfatului prețul lui era la maximum 15 lei un kgr. Acum când statul se

cartelează cu ei, cu evreii, prețul se urcă la 18 lei. Urmarea va fi că piatră vânăță va ajunge la prețul de 19—20 dacă nu 22—23 lei de kg.

Unde este d. Zelea Codreanu, unde-i d. Goga și Cuza, ca să protesteze împotriva patronilor lor dela guvern, cari speculează viticultura în favoarea marilor proprietari, prin interzicerea sădirii de noi vițe și favorizează pe fabricanții evrei, prin urcarea prețului la piatră vânăță? Când se va auzi protestul antisemifilor? În cine vor lovi ei, dacă guvernul însăși este mai evreu decât evreii?

Avem toată convingerea că dumealor nu vor face nici o imputare patronilor lor, guvernul.

APPEL

către președinții organizațiilor locale

În vederea campaniei electorale, care, după toate probabilitățile, se va desfășura în viitorul apropiat, spre a preveni orice încercare de terorizare ale satelor noastre, așa cum s'a făcut în județul Mehedinți, domnii președinți ai organizațiilor locale sunt invitați să se ocupe de organizarea „gărzilor țărănești“. Aceste gărzi nu vor avea nici un rol ofensiv. Ele se organizează cu scop defensiv, adică rolul lor va fi să împiedece elementele străine, fie din alte județe, fie din diferitele părți ale județului nostru, concentrate și lansate asupra satelor ca să terorizeze cu băte, revolvere și alte instrumente de război pe țărani cu crez național-țărănesc.

Partidul nostru înțelege să opună bătașilor de meserie, pe cari alte partide li aduc din Moldova și Bucovina și-i plătesc spre a infimida și îndemna, sub teroarea bătei și revolverului, să dea votul lor, gărzile țărănești. Aceste gărzi vor apăra satele de derbedei și nechemafii, vor ția pofta de bătaie a acelor cari, lipsiți de orice ideal, se angajează cu ziua în hoarde de bătași. Gărzile noastre țărănești vor avea menirea să stârpească de la început orice încercare de balcanizare a județului nostru și orice încercare de barbarisme importate din Germania sau alte țări. Gărzile noastre au menirea să dovedească țării și întregii lumi, care privește cu atenție tot ce se petrece în România, că țărănimea din județul Aradului este conștient de drepturile ei are un ideal, acela al „statului țărănesc“ și nu se va alina până nu își va vedea drepturile asigurate și respectate, iar „statul țărănesc“ realizat.

Membri gărzilor trebuie să fie recrutați din elemente destoinice, inteligente și insuflete. Ei vor răspunde cu vârf și în desat la orice provocare. Gărzile vor fi conduse de însăși președintele organizației sau un alt membru cunosător al facticei de război. La nevoie șeful de sector va

Desființarea sindicatului de export

În urma cu 4 ani, pe la începutul anului 1932, s'a înființat în Arad, datorită acțiunii întreprinsă de directorul ziarului nostru d. prof. Ilie Ardelean, un sindicat, care avea menirea să promoveze valorizarea pe piața internă și exportul de animale și carne proaspătă. Acest sindicat trebuia să înființeze în diferite centre de pe raza de activitate — județul Arad — cooperative pentru valorizarea animalelor și produselor animale.

Acțiunea dlui prof. Ardelean a fost viguros susținută atât de Camera de Agricultură, care con-

sidera sindicatul de valorizare ca pe o instituție ce secunda acțiunea sa, cât și de Camera de Industrie și Comerț. Ministerul de Agricultură, condus pe acea vreme de d. Garoflid, înțelegând nevoia existenței unui astfel de sindicat în județul Arad, una dintre cele mai importante regiuni cu o frumoasă reputație în privința creșterii de animale, vite cornute și porci, a promis acordarea permisului de funcționare pentru acest sindicat.

S'a întâmplat însă ca guvernul Iorga-Argetoianu să cadă înainte de a se fi recunoscut sindicatul din Arad Comerțanții interesați în cauză s'au adresat atunci răposatului Ștefan Ciceo Pop, șefului partidului național-țărănesc, care luase succesiunea guvernului Iorga. Bătrânul luptător i-a îndreptat pe solicitanți la ginerele său d. Aurel Birtolon, pentru că acesta, mai tînăr și mai viguros, să facă demersurile necesare pe lângă ministrul de resort.

D. A. Birtolon s'a însărcinat voios să facă intervențiile, dar a pus o condițiune: să se schimbe organele de conducere ale sindicatului deja formate, adică să se facă o modificare a Consiliului de administrație și a Consiliului de cenzori. Intențiunea a fost destul de transparentă pentru ca cei interesați să o înțeleagă. Întrebat ce e de făcut inițiatorul, vorbim de d. prof. Ardelean, care era în primul rând vizat de planurile deputatului A. Birtolon a spus textual: **Nu interesează cine va forma consiliul de conducere și control al sindicatului, lucru principal este să ia ființă și să funcționeze, marele beneficiar al activității lui urmând să fie creșcătorul adică țărănul din județul Arad“.**

S'a procedat la o nouă alegere, după ce s'a obținut aprobarea ministerului, dată cu avizul Uniunii Sindicatelor din București. Așa s'a întâmplat ca reprezentantul Camerei de Industrie și Comerț, care pusese mult zel întru reușita acțiunii, să fie înlocuit, inițiatorul acestui sindicat și alte persoane, ca de ex. reputatul Coloman Konopi, au fost înlocuite cu prietenii politici ai dlui Aurel Birtolon, care mai pusese și condițiunea să fie ales președinte, lucru care s'a făcut, căci scopul era să se facă un sindicat.

Și sindicatul a început să lucreze. A lucrat exact 4 ani de zile. Acum Consiliul de Miniștri l'a desființat printr'un jurnal al său. Nu vom căuta să comentăm măsura dealfel ilegală luată de guvern. Cert este că, dacă forurile superioare, în speșă guvernul, ar fi fost satisfăcute de modul cum a fost condus acest sindicat, măsura, această măsură drastică nu s'ar fi luat.

Un lucru însă trebuie spus! O inițiativă bună, ce urma să-și vadească urmările binefăcătoare asupra vieții economice a județului, s'a năruit, pentru că s'a neglijat interesul public.

concentra gărzile din sector și le va dirija după trebuințe.

Șeful de sector, de îndată ce a primit informațiunile dela președinții de organizații, va inspecta gărzile și le va face instrucția necesară.

Conducerea județeană va fi informată din timp despre organizarea gărzilor.

Domnii președinți, cari au organizat deja gărzi, sunt rugați să trimită raportul respectiv secretariatului.

Insigna gărzilor noastre va fi tricolorul național și nu insigne împrumutate dela dușmanii noștri seculari.

Cum falsifică Vaidiștii adevărul

Publicăm mai jos una din zecile de scrisori de plângeri primite la redacție:

Domnule Director!

Subsemnatul Luca Pavel din comuna Doncenii, jud. Arad, am fost publicat în ziarul „Frontal Românesc“ că am aderat la acțiunea lui Vajda.

În cecece privește acest svon, nu-i adevărat, fiindcă eu am fost și voi fi credincios Partidului Național-Țărănesc.

Deci, rog Onor. Redacție să desmintă astfel de svonari neadevărate.

Cu toată stima
Luca Pavel

Către tineret

Tineretul să stăruie pentru înființarea caselor de stat, și abonarea organizațiilor sau membrilor — după putere — la una sau mai multe din publicațiile partidului, ca: ziarul „Românul“ 100 lei anual, Arad str. Goldiș 6; „Țărănismul“ București str. Clemenceau 9, 50 lei anual; „Țara de Măine“ Cluj 60 lei anual; „Dreptatea“ București str. Clemenceau 9, 300 lei anual.

Moravuri liberale

Primarul din Cil devastează pădurea urbarială

Vechea zicală românească: „Cum fi stăpânul așa-i și sluga“ se adevărește mereu. Mai cu seamă în acest jalnic regim liberal.

Fără să mai insistăm asupra modului cum lucrează actualul guvern, fără să mai înșirăm faptele cîracilor săi arhicunoscute, fără să mai pomenim afacerile bănoase făcute în dauna statului, vom relata încă o faptă petrecută, nu de mult, într-o frun-tașe comune din județ, faptă care apasă conștiința unui mic vâtaf liberal din acea localitate. Știm că ispravlia lui este neînsemnată, față de isprăvile celor de sus, dar pentru comuna și comunitatea în dauna căreia s'a săvârșit, ea trece ca o adevărată crimă și cere îndreptare, nu mai puțin sancționare.

E vorba de d. primar **Ioan Ciucur** din comuna **Cil** Dumnealui e primar liberal. Se poartă după cum îl îndeamnă șefii liberali și precum învață domnia-sa dela dumnealor.

Dumnealui se desinteresează de treburile comunei sau dacă totuși se ocupă de ele le aranjează în așa fel încât dumnealui, și prietenii iesă întotdeauna cu câștig, iar comuna cu pierdere.

Una dintre frumoasele sale ideletniciri este aceea a valorizării lemnului din pădurea urbarială. În strânse legături cu un oarecare comerciant evreu din Gurahonț, dumnealui livrează, din această pădure, care nu-i aparține, lemne, chiar pe numele său, pentru a feri pe negustor de sarcina impozitelor. Afacerea o face perso-

nal, cu concursul comerciantului și a tovarășilor. Pădurea se devastează pentru că d. primar face afaceri după tipicul liberal. Comuna este păgubită, iar vinovatul nu se pedepsește pentru că dlui e liberal.

O altă afacere a dumisale este aceea cu vama târgului. A pus-o dsa în mâna unor oameni cari s'au dovedit a fi prea puțin vrednici de încrederea comunei. Totuși d. primar a făcut-o și pe asta.

S'au făcut întâmpinări la pretura plasei și la prefectura județului, dar locuitorii, cari s'au văzut mereu lezați în interesele lor, n'au fost învredniciți nici cu un răspuns din partea acestor organe administrative.

În bune relațiuni cu un domn C. Roman, păgubește comuna, printr'un proces oarecare, de lei 26000.

Locuitorii comunei disperăți de isprăvile primarului ni s'au adresat nouă, rugându-ne să intervenim la forurile în drept, ca acestea să se sesizeze de faptele ilegale ale omului liberal.

N'avem destulă credință că vom fi ascultați intervenind. De aceea atragem pur și simplu atențiunea dlui Prefect al județului asupra activității dlui primar Ciucur din Cil. Dacă dsa nu-l va opri să gospodărească ca 'n codru în avutul comunei, opinia publică va lua, prin rândurile noastre, cunoștință de aceste fapte, va descoperi complicitatea forurilor tutelare cari se fac vinovate prin lipsă de supraveghere de control.

Sa 'ntâmplat în România ortodoxă și liberală

Cerere. Onorată Primărie, Subsemnatul, în numele Comitetului de inițiativă pentru ridicarea Monumentului Eroilor din comuna Curtici, cu onoare Vă rog, să binevoii a ne elibera un permis pentru aranjarea unui concert urmat de dans, în seara zilei de 23 Februarie a. c.

Scopul. Augumentarea Fondului pentru ridicarea Monumentului Eroilor. Curtici, la 20 Februarie 1936. Preot ss. Zenobie Brădean Preș. Casei Culturale.

Răspuns.

Primăria comunei Curtici. No. 558. Curtici, la 21 Februarie 1936. D-Sale D-lui Brădean Zenobie Preș. Casei Cult. și ca Reprez. al Comitet. pt. Monumentul Eroilor, Curtici. La Cererea D-Voastră din 20 Februarie 1936 am onoare a Vă aviza ca în conformitate cu ordinele forurilor noastre superioare, nu Vi se poate elibera permisul pentru aranjarea petrecerii contemplate pe ziua de 23 Februarie 1936. Notar ss. Indescifrabil L. S. Primar Indescifrabil.

Cererea Comitet. Bisericii Rom. Cat. din Curtici adresată Primăriei, prin care solicită autorizațiune pentru aranjarea unui Bal Mascat pe ziua de 26 Ianuarie 1936.

Răspuns.

No. 57/1936. Primăria comunei Curtici. Autorizațiune. Noi, Primarul și Notarul comunei Curtici, văzând cererea Comitet. Bisericii Rom. Cat. din Curtici, prin care solicită autorizațiune pentru aranjarea unui bal mascat pe ziua de 26 Ianuarie 1936 în localul Casei Naționale din loc. Decidem. Autorizăm Comitetului Bis. Rom. Cat. din Curtici, de a aranja petrecerea proiectată sub rezerva achitării taxelor către Sindicatul artiștilor instrumentiști. Curtici la 16 Ianuarie 1936. Primar ss. Indescifrabil L. S. Notar ss. Indescifrabil.

Rugăm achitați abonamentul

Redactor resp.:

prof. ILIE ARDELEAN

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

str. V. Goldiș (f. Românului) Nr. 6.

PUBLICAȚIUNILE se primesc la administrație
Manuscrisele nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pentru țărani 100 Lei pe an

Pentru orășeni 200 Lei pe an

Pentru instituțiuni: Pe un an 400 Lei

Panamale și impozite

Iți vine să te crucești. Guvernul anunță majorări de impozite pentru a satisface nevoi de stat. Și, paralel cu urcarea dăjdiilor către stat, se urcă și cifra excrociilor. Se înmulțesc defraudatorii. Cresc milioanele ce se fură zilnic. Nu-i colț de țară pe unde să nu fi bântuit gangsterii banului românesc. Înșirați numai panamalele din zilele trecute și veți ajunge la sume cu cari se putea cumpăra atâta armament. Niciun proiectil, nicio bucată de oțel, nu s'au făcut dela război până acum fără ca să nu provoace îngrijorări de bugete.

În fiecare an, țărănimea și în general elementul de muncă nădușește ca să echilibreze bugetele. În fiecare toamnă, plugărima umflă pietele de grâu pe preturi de batjocură, pentru că valorificarea s'o face popii lui Strungă și toți cei ce se învârtesc pela oficiul cooperatiei. În fiecare toamnă, foiesc devizele, aducătoare de noroc, căci produsele agricole sunt întotdeauna mijloc de îmbogățire pentru interpușii cu legături la centru.

În fiecare primăvară, bugetele se eliberează prin impozite noi, pentru că mănătorii banului public să trăiasă numai în ghiftuiri. Căci se știe. Toți câți au furat din averea țării, au fost dovediți, urmăriți, judecați, dar întotdeauna găsiți nevinovați. Niciunul nu taie sare cu țăr-

năcopul în măruntaiele pământului. Cel mult, face câteva luni de acest prexentiv, în camere anume amenajate.

Salahorii acestei țări, în schimb, își îndoaie tot mai mult grumazul sub crescândă povară ce li se tot mărește.

Debușurile produselor lor sunt concesionate de străini, de oamenii de afaceri ori de intervenționismul statului.

Impozite, mereu altele. Așa în zilele astea ministerul de finanțe a anunțat mărirea impozitelor pe tablă și pe firele de lână.

Iar își faci cruce. Dece impozite pe firul de lână? Fîndcă-i atât de necesar și atât de potrivit țărănilor noștri? Și dece nu impozit de alte articole mai de lux?

Așa. Acum s'a precizat politica liberală. Cîntare să se denatureze, atunci când ținea consilii de miniștri în fiecare provincie, spunând că vor să cunoască realitățile și nevoile regionale. Politica liberală e pe acelaș vad. Protejează luxul, industria de dinafară de hotar și afacerismul; tolerează scuzele celor ce schimbă destinația bunului public; sugrumă industria națională, pe muncitorii și pe consumatorii ei.

Politica liberală înregistrează înainte, panamale și majorări de impozite.

I. Bolovan.

Acei cari cred în norocul lozurilor dela BANCA ILIESCU...

Tragerea cl. I-a a Loteriei 10-a a avut loc Duminecă 15 Martie și rezultatul a confirmat încă odată că norocul este stabil la marea colectură a BANCII ILIESCU S. A din Cluj. Din cele 10 câștiguri principale dela cl. I-a, jucătorii BANCII ILIESCU au încasat câștigul al doilea, al treilea și al patrulea. Având în vedere că în țară sunt așa de multe colecturi rezultatul clasei I-a confirmă permanentizarea norocului la BANCA ILIESCU Cluj, căci știm cu toții că, nu a fost o tragere la care să nu se fi împărțit câștiguri mari între cei cari cumpără lozuri numai dela aceasta norocoasă colectură.

Cu câteva zile înainte de tragere s'a prezentat la Banca Iliescu din Str. Regina Maria un domn mai în vîrstă cu ținută militară și l'a rugat pe Dl. Iliescu să-i dea personal un loz, căci este convins că va câștiga, deoarece crede în legenda creiată, că pe ce pune mâna se transformă în aur.

Domnul Victor Iliescu, a suris și l'a servit cu politeța sa obicinuită dându-i lozul cu No. 26995.

În aceias zi a venit, Dl. Teodor Luca, mînușier din Cluj a venit să-i dea Dl. Iliescu personal un loz.

Dl. Iliescu i-a dat un 1/4 de loz cu acelaș număr 26995.

Tot în aceias zi a venit la BANCA ILIESCU un șofer camionagiu Ștefan Mezei domiciliat în Ditrău jud. Ciuc și a spus D-nei dela lozuri dacă se mai găsește No. 26995, să-i dea un 1/4 de loz. D-ra căutând, a găsit lozul cerut.

La comenzi prin poștă s'a expediat unui comerciant din jud Satu-

Mare lozul anexă No. 139992 cu un 1/4 de loz.

S'a 'ntâmplat minunea: Toți au câștigat

Duminecă 15 Martie a. c. fiind tragerea cl. I-a la Loterie lozul cu No. 26995 a câștigat Lei 500.000, iar lozul cu anexa No. 139992 Lei 100.000.

Rezultatul tragerii devedește că acei cari s'au bazat pe norocul D-lui Iliescu au câștigat jumătatea de milion, iar ceilalți 100.000 și o serie întreagă de câștiguri sub Lei 100.000. Legenda a devenit proverb: „Cheia norocului un loz dela Banca Iliescu“!

Germania a denunțat tratatul dela Locarno

Văzând slăbiciunea Aliatilor și folosindu-se de incurcătura europeană din cauza conflictului Italo-Abisinian, Germania a călcat tratatul dela Locarno, prin care era obligată ca pe o fâșie de 50 km. dealungul graniței dintre Franța și Belgia să nu țină trupe și să nu facă întăriri militare.

Iată însă că Hitler în ziua de 7 Martie a trimis armatele sale și au ocupat acest ținut, ceea ce ne face să fim și noi foarte îngrijorați de vreun război — că n'al ce face cu nebulii.